

Kära bröder och systrar!

Denna söndag börjar en process av urskiljning som berör alla katoliker. "Påve Franciskus", har vi fått veta, "inbjuder hela kyrkan att pröva sig själv och sin synodalitet."¹ Begreppet "synodalitet" har fått stor uppmärksamhet de senaste åren. Det används för att motivera initiativ som väcker hopp hos somliga, oro hos andra. Vad betyder ordet? Det är ett grekiskt ord som består av två delar. Prefixet *syn-* [συν] är en preposition som betyder "med" eller "tillsammans med". Vi känner igen det från ett vanligt ord som "sympati", en öppenhet för att vara med och bära någons lidande. Substantivet *hodos* [ὁδος] betyder "väg". En *synodos* är alltså en väg man går tillsammans. Det betyder en gemensam rörelse hän emot ett gemensamt mål. Det ligger inget speciellt värde bara i att vara på väg; den måste leda någonstans. Vi behöver veta vart vi är på väg.

För oss kristna ger det enkla, vardagliga ordet "Väg" rika associationer. Jesu första lärjungar talade om Kyrkan helt enkelt som "Vägen". Det var också så andra kallade dem. Mot slutet av Apostlagärningarna, när Paulus framlägger ett koncentrerat CV inför en folksamling i Jerusalem, bekänner han att han, innan han mötte den uppståndne Kristus, "varit dödsfiende till Vägen och tagit fast både män och kvinnor och satt dem i fängelse" (22:4). De kristna sågs som en tätt sammanhållen grupp som gick i en annan riktning än de flesta andra. Det sågs som en farlig provokation.

När vi studerar frälsningshistorien, återfinner vi ständigt bilden av vägen. Kallelsen till Abraham började med uppmaningen att "gå till det land som jag skall visa dig" (1 Mos 12:1). Abraham fick inte en karta med ett angivet mål och en vägbeskrivning. Vägen han skulle följa uppenbarades för honom under resans gång. Samma sak hände, århundraden senare, med de Vise männen, som leddes steg för steg till att tillbe vår människoblivne Herres härlighet (Matt 2:1ff). Att gå är något som människan själv gör med mod och ansträngning. Men att målet kan upptäckas beror på en uppenbarelse.

I Gamla testamentet är "vägen" framför allt vägen till det Förlovade landet. Den återfinns ständigt utifrån exilens olika platser. I Nya testamentet pekar "vägen" mot en person, vår Herre Jesus Kristus. Hädanefter är han den Sanna Nordpolen som nålen i vårt livs kompass pekar mot. Men detta är inte allt. Kristus förblir inte skild från oss som det fjärran målet för vår andliga längtan. Han kallar oss att vara ett med honom. Det är därför han kan säga "Jag är Vägen" (Joh 14:6). Den synodalitet som är viktigast är vår vandring i förening med Kristus när vi strävar efter att vara trogna hans undervisning och exempel, i medvetenhet om att "den som säger att han förblir i honom måste själv leva så som han levde" (1 Joh 2:6). Liksom Kristus måste vi lära oss älska och tjäna "intill slutet" (Joh 13:1), ödmjuka oss och bli "lydiga ända till döden" (Fil 2:8).

---

¹ Orden utgör rubrik för Vatikanens officiella websida www.synod.va.

Kyrkans oändliga skönhet blir uppenbar när kristna på detta sätt tillsammans gör den väg som Kristus utstakade åt oss synlig och trovärdig, när vi, med de strålande orden i den tredje eukaristiska bönen, blir en församling på "pilgrimsfärd på jorden", befästa i tro och kärlek, eniga sinsemellan, i enighet med våra präster, i glädje på väg mot vårt himmelska hemland där vi till sist skall se vår Herre "som han är", där Gud i evighet "blir allt, överallt" (1Kor 15:28).

Var står vi nu i detta gemensamma åtagande med fokus på Kristus? Vilka är hindren? Vad ger näring? De frågorna är kärnan i vår synodala urskiljning.

För att skärpa vår tanke och uppliva vår längtan har den Helige fadern skänkt hela Kyrkan en underbar bön, *Adsumus*.² Dess rötter går tillbaka till 500-talet. En version av denna bön lästes av konciliefäderna inför varje session vid Andra Vatikankonciliet. Så här lyder bönen:

Här står vi inför dig, helige Ande,
samlade i ditt namn.
Du är vår enda vägvisare –
ta din boning i våra hjärtan.
Lär oss vägen vi skall gå
och visa oss hur vi kan följa den.
Vi är svaga och syndiga –
tillåt inte att vi skapar osäkerhet
om vad som är sant och rätt.
Låt inte okunnighet leda oss på avvägar
eller partiskhet påverka vårt handlande.
Låt oss finna vår enhet i dig,
så att vi färdas tillsammans mot det eviga livet
och inte viker av från sanningens väg.
Om allt detta ber vi dig,
du som verkar alltid och överallt
i enhet med Fadern och Sonen,
i evigheters evighet. Amen.

Vi har fått ett program förelagt oss: att vara den Helige Andes tempel, att göra kyrkan till ett värdigt tabernakel för Guds strålande, frälsande närvaro; att hålla våra ögon fästa vid målet vi är kallade att uppnå – föreningen med Gud i de heligas gemenskap i all evighet; att följa den väg som leder oss till denna helighet, i ständig medvetenhet om vår syndiga benägenhet att skapa ondska och splittring, och därför be Gud att omvända oss; att älska sanningen och ge den företräde framför varje tanke på status och bekvämlighet; att söka enheten i Kristus, inte i något eller någon annan, i tillit till honom som lovat att vara med oss "till tidens slut" (Matt 28:20).

Det är lätt att formulera tankar om vad *andra* måste göra för att svara på Kristi kallelse genom Kyrkan: att fokusera på människor, strukturer och seder och bruk som irriterar oss och ter sig meningslösa för oss. Vi gör det hela tiden. Men detta är inte ett sätt att vara delaktig i den synodala processen. I stället måste vi alla fråga oss: Hur bidrar *jag* till en kyrka i kärlek och enhet? Är jag trogen Kristi bud? Kan jag uppfattas som en Jesu lärjunge i andras ögon? Präglar evangeliet mitt liv och mina relationer? Bygger jag broar eller stänger jag dörrar? Den heliga Moder Teresa av Calcutta fick en gång frågan, vad som behöver förändras i kyrkan. Hon svarade snabbt: "*Jag* behöver förändras", hon tittade på den frågande och tillade (med ett leende, kan man tänka): "*och du?*"³ Om vi låter oss omvändas och förändras

---

² <https://www.synod.va/en/documents/adsumus.html>

³ En händelse som citeras i påve Benedikt XVI:s anförande i Freiburg den 25 september 2011.

tillsammans, blir Vägen vi delar en glad, fruktbar väg. Vi skall gå den, inte släpa fötterna efter oss utan med kraft, med hjärtat fyllt av Kristi kärlek.

Bröder och systrar, låt oss ta tillfället i akt att fördjupa vår tro, stärka vårt hopp och göra vår kärlek verkningsfull. Tertullianus, som skrev i början på 200-talet, berättar att de som inte trodde såg på de kristna och utropade häpet: "Se hur de älskar varandra!"⁴ Vi måste ha som mål att leva så: att synliggöra Guds kärlek. Det är vårt främsta apostolat. Vår tro kan inte reduceras till en modell för ett fulländat samhälle av rättvisa och fred, till en katalog av övertygande svar på livets svåra frågor. Vår tro handlar om ett liv som är förvandlat i Kristus, befriat från syndens herravälde vars följd är döden, ett liv upplyst av hoppet om uppståndelse.

Tack vare kyrkans litenhet i de nordiska länderna är vi väl förtrogna med synodalitetens mekanismer. Vi uppskattar dem. Vi ser tydligt i det dagliga livet att vi måste bära, underhålla, uppmuntra (och ibland kärleksfullt tillrättvisa) varandra under vår jordiska pilgrimsfärd. För att hjälpa oss gå vidare har Heliga stolen erbjudit en rad resurser på webbsidan www.synod.va. Ni skall se att den är en inspirationskälla. Men för att göra oss alla helt och fullt delaktiga i denna process önskar den Helige fadern framför allt att vi alla tar på allvar den kallelse som var början på Vägen: "Omvänd er och tro på budskapet" (Mark 1:15). Det är förutsättningen för synodalitet. För, som vi läser i *Didache*, en apostolisk text: "Det finns två Vägar, en till Liv och en till Död, och skillnaden är stor mellan de två Vägarna".⁵ Det är viktigt att se, vilken som är vilken. Det gäller att välja rätt och därmed också hjälpa andra att välja livet och inte försmäkta i dödens skugga (jfr Luk 1:79). Låt oss omgjorda våra länder och göra oss redo och nedkalla välsignelse från Kristus, vår Väg, vår Sanning, vårt Liv, över varandra. Och låt oss följa honom, Lammet som är vår Herde, vart *han* än går (jfr Upp 7:17, 14:4).

den 17 oktober 2021

Biskop Czeslaw Kozon, Köpenhamn, ordförande
Kardinal Anders Arborelius, OCD, Stockholm, vice ordförande
Biskop Bernt Eidsvig, Can.Reg, Oslo
Biskop David Tencer, OFMCap, Reykjavik
Biskop-Prelat Berislav Grgic, Tromsø
Biskop-Prelat Erik Varden O.C.S.O., Trondheim
Biskop Peter Bürcher, Biskop Emeritus, Reykjavik
F. Marco Pasinato, Stiftsadministratör Helsinki

---

⁴ *Apologeticus* 39.7

⁵ *Didache* 1.1.